

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 88/13
V Luxembourg, 11. julija 2013

Sodba v zadevah C-545/10, C-627/10 in C-412/11
Komisija proti Češki republiki, Sloveniji in Luksemburgu

**Češka republika in Slovenija nista izpolnili obveznosti iz prava Unije na področju
železniškega prevoza**

Po drugi strani je Sodišče zavrnilo tožbo Komisije zoper Luksemburg

Te zadeve se umeščajo v okvir več tožb zaradi neizpolnitve obveznosti,¹ ki jih je Komisija vložila zoper več držav članic zaradi nespoštovanja obveznosti iz direktiv, ki urejajo delovanje železnic.² Natančneje, v teh zadevah je Sodišče obravnavalo tožbe zoper Češko republiko, Slovenijo in Luksemburg.

C-545/10 Komisija proti Češki republiki

Prvič, Sodišče je opozorilo, da mora imeti upravljavec infrastrukture, da bi bila zagotovljena njegova neodvisnost pri upravljanju, v okviru zaračunavanja uporabnin, ki ga določijo države članice, polje proste presoje glede določitve višine uporabnin, tako da mu je omogočeno, da to uporablja kot instrument upravljanja.

Določitev najvišje uporabnine za uporabo železniške infrastrukture s strani ministrstva za finance z letnim sklepom pa omejuje polje proste presoje upravjavca infrastrukture v obsegu, ki ni v skladu s cilji Direktive 2001/14. V skladu s to direktivo mora biti upravjavcu infrastrukture omogočeno, da določi ali obdrži višje uporabnine na podlagi dolgoročnih stroškov nekaterih investicijskih projektov. Na podlagi tega je Sodišče ugotovilo, da je prvi očitek Komisije utemeljen.

Drugič, glede očitka Komisije, da ni ukrepov, ki bi spodbujali upravjavca infrastrukture, da zniža stroške zagotavljanja infrastrukture in višino uporabnin za dostop, je Sodišče preučilo državno financiranje upravjavca infrastrukture, na katero se sklicuje Češka republika.

Čeprav je s tem financiranjem mogoče znižati stroške zagotavljanja infrastrukture in višino uporabnin za dostop, pa samo po sebi nikakor ne spodbuja upravjavca, saj od njega ne terja nobene zaveze. Zato je Sodišče presodilo, da je tudi drugi očitek utemeljen.

Tretjič, Sodišče je obravnavalo očitek Komisije, da uporabnine za minimalni paket storitev dostopa do infrastrukture in za dostop po tirih do objektov, potrebnih za izvajanje železniških storitev, niso enake stroškom, ki nastanejo neposredno pri izvajanju železniške storitve. Sodišče je ugotovilo, da Komisija ni navedla konkretnih primerov, iz katerih bi bilo razvidno, da so češki organi uporabnine za dostop določili ob neupoštevanju zahtev iz direktive. Zato je Sodišče ugotovilo, da ta očitek ni utemeljen.

¹ To so zadeve [C-473/10](#), Komisija proti Madžarski; [C-483/10](#), Komisija proti Španiji; [C-555/10](#), Komisija proti Avstriji; [C-556/10](#), Komisija proti Nemčiji (sodba Sodišča z dne 28. februarja 2013, glej [sporočilo za medije št. 20/13](#)); [C-512/10](#), Komisija proti Poljski; [C-528/10](#), Komisija proti Grčiji; [C-545/10](#), Komisija proti Češki republiki; [C-557/10](#), Komisija proti Portugalski; [C-625/10](#), Komisija proti Franciji (sodba Sodišča z dne 18. aprila 2013, glej [sporočilo za medije št. 49/13](#)); [C-627/10](#), Komisija proti Sloveniji; [C-369/11](#), Komisija proti Italiji, in [C-412/11](#), Komisija proti Luksemburgu.

² Direktiva Sveta 91/440/EGS z dne 29. julija 1991 o razvoju železnic Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 7, zvezek 1, str. 341), kakor je bila spremenjena z direktivama 2004/51/ES in 2007/58/ES in Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2001/14/ES z dne 26. februarja 2001 o dodeljevanju železniških infrastrukturnih zmogljivosti in naložbi uporabnin za uporabo železniške infrastrukture (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 7, zvezek 5, str. 404), kakor je bila spremenjena z direktivama 2004/49/ES in 2007/58/ES.

Četrtrič, Komisija je navajala, da Češka republika s tem, da ni sprejela načrta izvedbe, ki bi prevoznike v železniškem prometu in upravljavca infrastrukture spodbujal k zmanjšanju motenj in izboljšanju izvedbe železniškega omrežja, ni izpolnila obveznosti iz prava Unije. Ker je Sodišče presodilo, da za zakonodajne določbe in pogodbeni določila, na katere se je sklicevala Češka republika, ni mogoče šteti, da sestavljajo skladno in pregledno celoto, ki bi jo bilo mogoče opredeliti za „načrt izvedbe“, je ugotovilo utemeljenost tega očitka.

Petič, Komisija je zatrjevala, da so na podlagi češkega prava odločbe urada za železnice predmet pritožbe pri ministrstvu za promet. Taka predhodna upravna pritožba pa naj bi bila v nasprotju z Direktivo 2001/14. V zvezi s tem je Sodišče ugotovilo, da je iz te direktive razvidno, da so upravne odločbe, ki jih sprejme regulatorni organ, lahko predmet le sodne presoje, in zato presodilo, da češka zakonodaja krši pravo Unije.

C-627/10 Komisija proti Sloveniji

Direktiva 91/440 določa, da se za pravičen in enakopraven dostop do železniške infrastrukture „bistvene funkcije“ prenesejo na organe ali podjetja, ki sami ne zagotavljajo prevoznih storitev v železniškem prometu. Med temi funkcijami je med drugim dodeljevanje vlakovnih poti prevoznikom v železniškem prometu, torej dodelitev časovnih okvirov za vožnjo vlakov na delu železniškega omrežja.

V tem kontekstu je Komisija Sloveniji najprej očitala, da ni izpolnila svojih obveznosti, saj upravljavec slovenske infrastrukture, ki opravlja tudi storitve železniškega prevoza, sodeluje pri pripravi voznega reda omrežja in zato pri funkciji dodeljevanja vlakovnih poti ali infrastrukturnih zmogljivosti.

Sodišče je opozorilo, da v skladu z Direktivo 91/440 odločanje o dodeljevanju vlakovnih poti, skupaj z opredelitvijo in oceno razpoložljivosti, spada med bistvene funkcije. Iz tega je sklepalo, da se prevozniku v železniškem prometu ne smejo zaupati vsa pripravljala dela za sprejetje takih odločitev. Ker je Sodišče presodilo, da je v Sloveniji to podano, je sprejelo očitek Komisije.

Po drugi strani je Sodišče opozorilo, da vodenja prometa ni mogoče šteti za bistveno funkcijo in je lahko torej zaupano upravljavcu infrastrukture, ki je tudi prevoznik v železniškem prometu, kot je v Sloveniji.

Dalje, Komisija je zatrjevala, da Slovenija ni sprejela ukrepov za spodbujanje upravljavca infrastrukture, da zniža stroške zagotavljanja infrastrukture in višino uporabnin za dostop, niti ni vzpostavila načrta izvedbe za prevoznike v železniškem prometu in upravljavca infrastrukture, ki bi bil v skladu z zahtevami prava Unije. Nazadnje je Komisija podala očitek glede izračuna uporabnine za minimalni dostop do železniške infrastrukture.

V zvezi s tem je Sodišče poudarilo, da trditve Slovenije temeljijo le na spremembah njene zakonodaje, ki so bile sprejete po roku, določenem v obrazloženem mnenju, ki ga je Komisija leta 2009 naslovila na to državo članico. Takih sprememb pa Sodišče ne sme upoštevati, zato je ugotovilo utemeljenost očitkov Komisije.

C-412/11 Komisija proti Luksemburgu

Komisija je Luksemburgu očitala, da ni izpolnil svojih obveznosti, ker je prevoznik v železniškem prometu, Chemins de fer luxembourgeois (CFL), ostal pristojen za nekatere bistvene funkcije na področju dodeljevanja vlakovnih poti v primeru motenj v prometu.

Sodišče pa je opozorilo, da v primeru motenj v prometu ali nevarnosti sprejetje ukrepov, ki so potrebni za obnovitev normalnih razmer v prometu, vključno z odvzemom vlakovnih poti, spada k vodenju prometa. Ker pa za vodenje prometa ne velja zahteva po neodvisnosti, se upravljavcu infrastrukture, ki je hkrati prevoznik v železniškem prometu, take funkcije lahko zaupajo.

Vendar je Sodišče navedlo, da čeprav se odvzem vlakovnih poti v primeru motenj v prometu ne šteje za bistveno funkcijo, se mora nova dodelitev teh poti šteti za del bistvenih funkcij, ki jih lahko opravlja le neodvisni upravljavec ali organ za dodeljevanje.

Ker je Sodišče presodilo, da v skladu z luksemburško ureditvijo vlakovne poti na novo dodeli organ za dodeljevanje, to je Administration des Chemins de Fer (ACF), je tožbo Komisije zavrnilo.

OBVESTILO: Tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti lahko zoper državo članico, ki ni izpolnila obveznosti iz prava Unije, vloži Komisija ali druga država članica. Če Sodišče ugotovi, da obveznosti niso bile izpolnjene, mora ta država članica v kar najkrajšem času sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe.

Če Komisija meni, da država članica ni sprejela ukrepov, potrebnih za izvršitev sodbe, lahko vloži novo tožbo, s katero zahteva naložitev denarnih sankcij. Če pa Komisija ni bila obveščena o ukrepih za prenos direktive, lahko Sodišče na predlog Komisije sankcije naloži že v prvi sodbi.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

Celotno besedilo sodb ([C-545/10](#), [C-627/10](#) in [C-412/11](#)) je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793